

HEROINAT DHE HERONJTË E PADUKSHËM UDHËZUES TEKNIK

**Udhëzues praktik për punëtorët rinorë dhe
edukatorët**

Ky udhëzues u krijua në kuadër të projektit “Youth Inc. Përmirësimi i zërit të rinisë për diversitet dhe gjithëpërfshirje”

Projekti Youth INC u financua nga Bashkimi Evropian. Pikëpamjet dhe opinionet e shprehura janë vetëm ato të autorit(ve) dhe nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht ato të Bashkimit Evropian ose EACEA. As Bashkimi Evropian dhe as AECEA nuk mund të mbahen përgjegjës për to.

**Co-funded by
the European Union**

PËRMBAJTJA E UDHËZUESIT

1 *Mirë se vini Punëtor Rinor!*

Rreth materialeve	5
Materialet e nevojshme	
Materialet opsionale	
5	

2 *Si do të duket?*

Modaliteti i ecjes së lirë	7
Faqja e monumentit	7
Fotografitë	7
Pyetjet e kuizit	8
Video	14

3 *Këshilla dhe truke teknike për krijimin*

Si të editoni një fotografi?	15
Si të shkruani një titull interesant dhe të kapshëm?	15
Si të incizoni audio?	18
Si mund të incizoni video?	19

Mirë se vini Punëtor Rinor!

Udhëzuesi teknik është një dokument mbështetës për të hyrë në të njëjtën rrugë se si do të duket një monument virtual. Për të publikuar monumentin virtual do të përdorim aplikacionin Izi.travel:

Izi.travel është një platformë e hapur, falas për të ndarë dhe lidhur histori të turneve të qytetit dhe muzeve nga e gjithë bota. Ajo do të jetë platforma jonë kryesore, por ne planifikojmë të ndajmë monumentet virtuale edhe përmes kanaleve të tjera, duke përfshirë YouTube, Google Maps, etj. Kjo varet nga natyra e materialeve të monumentit virtual përfundimtar.

Ju lutemi vini re gjithashtu: Izi.travel është kryesisht një aplikacion mobil. Kjo do të thotë se monumenti do të shfaqet në ekranin e një telefoni celular për shumicën e njerëzve. Është i disponueshëm edhe në ekranin e madh, por mbani në mend gjatë procesit që do të dizajnoni për celular!

Përpara se të lexoni më tej: ju lutemi kontrolloni se çfarë do të krijoni! Shkoni në faqen e internetit www.izi.travel ose shkarkoni aplikacionin, gjeni një turne afër lagjes suaj!

Rreth materialeve

Ne kemi krijuar një listë kontrolli për materialet e mundshme të monumentit virtual.

• **Materialet e detyrueshme**

- Një titull
- Një përshkrim
 - Maksimum 5000 karaktere.
 - Mund të përdorni shkronja bold, italic, apo të nënvizuara.
 - Mund të fusni vegëza.
- Të paktën një fotografi
 - Raporti i preferuar (përshtatja më e mirë për praninë e aplikacionit): 4:3 (vertikal).
 - Madhësia e rekomanduar: 1280X960 piksel.
 - Nëse përdorni shumë foto, sekuenca do të jetë e rëndësishme. Ju lutemi emërtoni ato sipas renditjes (figura 1, figura 2, etj)! Figura 1 do të jetë kopertina e faqes së monumenteve..
- Një lokacion
 - Ju gjithashtu mund t'i dërgoni koordinatat ose adresën postare të vendndodhjes.
- Një audio
 - Mund të jetë versioni zanor i përshkrimit ose ndonjë zgjidhje tjetër inovative. Format i preferuar: mp3

Materialet opsionale

Ne rekomandojmë përdorimin e këtyre materialeve! Me më shumë lloje materialesh, ju mund ta bëni monumentin tuaj virtual më të aksesueshëm dhe më të lehtë për t'u kuptuar.

- Një pyetje kuizi
- Zgjedhje e vetme: Mund të shtoni 3 ose 4 opsione përgjigjesh me 1 përgjigje të saktë.
- Pyetje me përgjigje të shkurtër: Mund të shtoni maksimumi 10 mundësi të përgjigjes së duhur.
- Mund ta sqaroni përgjigjen e saktë
- Shënim: Pyetjet e kuizit nuk shfaqen në kompjuter apo laptop, vetëm në celular.
- Video.
 - Mund të jetë një vegëz nga YouTube ose një video specifike.
 - Mbani në mend se luajtja e skedarëve të mëdhenj mund të jetë një sfidë për shumë përdorues të telefonave celularë!

Si do të duket?

Ne krijuam një monument shembull në izi.travel për ju. Këtu janë fotografitë e ekranit nga pamja e përdoruesit në dy gjuhë. Monumentet virtuale janë të qasshme nga aplikacioni dhe nga shfletuesi gjithashtu.

Përshkrimi

Modaliteti i ecjes së lirë

Ky është modaliteti me ecje të lirë i aplikacionit: shumë përdorues do ta përdorin atë për të gjetur vendndodhjen e saktë të monumentit.

Kunja e kuqe është monumenti i përzgjedhur, pikat e vogla të kaltërta janë monumente të mëtejshme (ose ndalesa të tjera).

Duke klikuar mbi monumentin virtual, në ekran shfaqet fotografia e parë.

Piktograme që i referohen fajlit audio, video dhe pyetjes së kuizit.

Ekran i aplikacionit

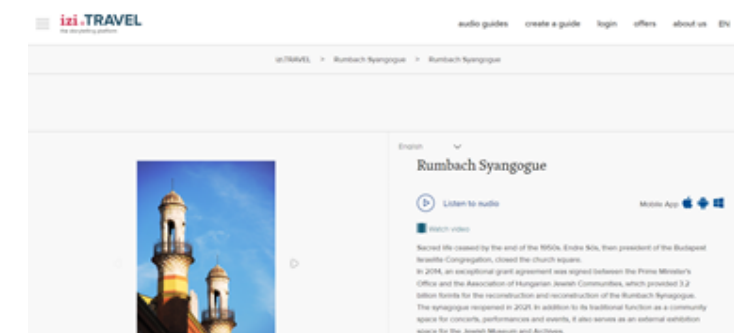
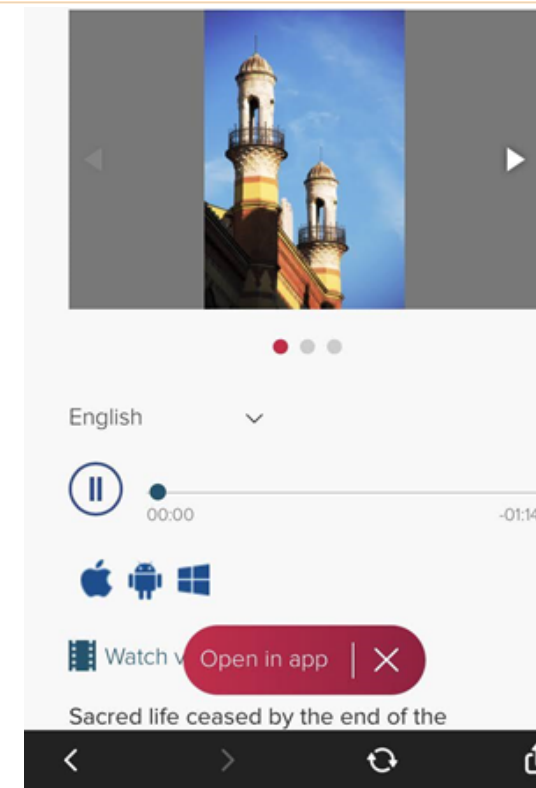
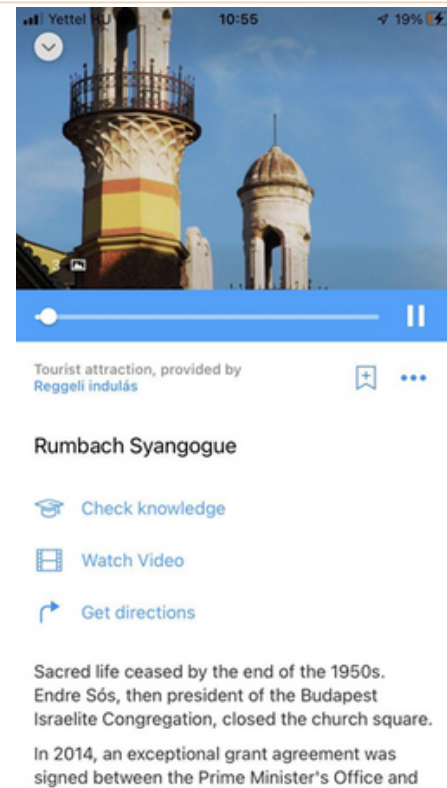
Ekran i shfletuesit

Nuk ka asnjë modalitet ecjeje të lirë në shfletues.

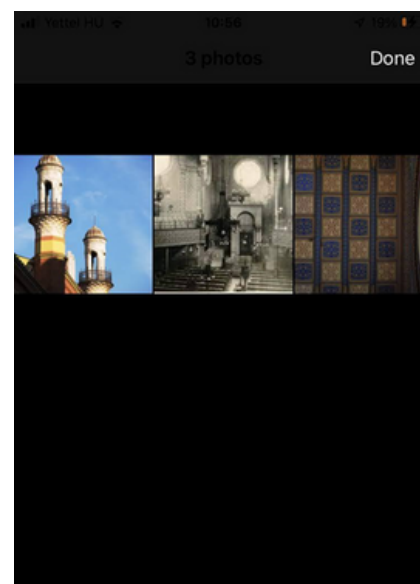
Ekran i kompjuterit/laptopit

Nuk ka asnjë modalitet ecjeje të lirë në shfletues.

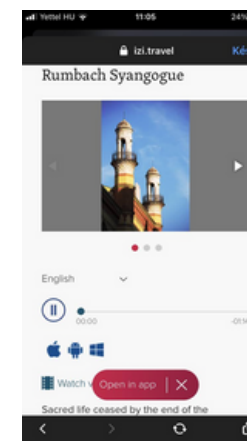
Faqja e monumentit

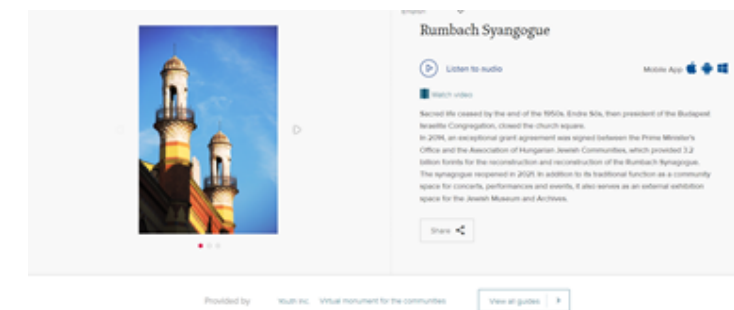
Galeria e fotografive

Nuk ka pamje të ndarë të galerisë në shfletues. Përdoruesit mund të kontrollojnë fotografitë në faqen e Monumentit.

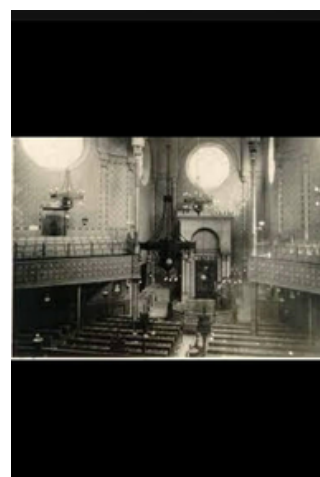

Nuk ka pamje të ndarë të galerisë në shfletues. Përdoruesit mund të kontrollojnë fotografitë në faqen e Monumentit.

Fotot

Kjo është ajo që mund të shihni nëse zgjidhni një foto. Mund të dilni në modalitetin e galerisë ose të kaloni në foton tjetër ose të mëparshme.

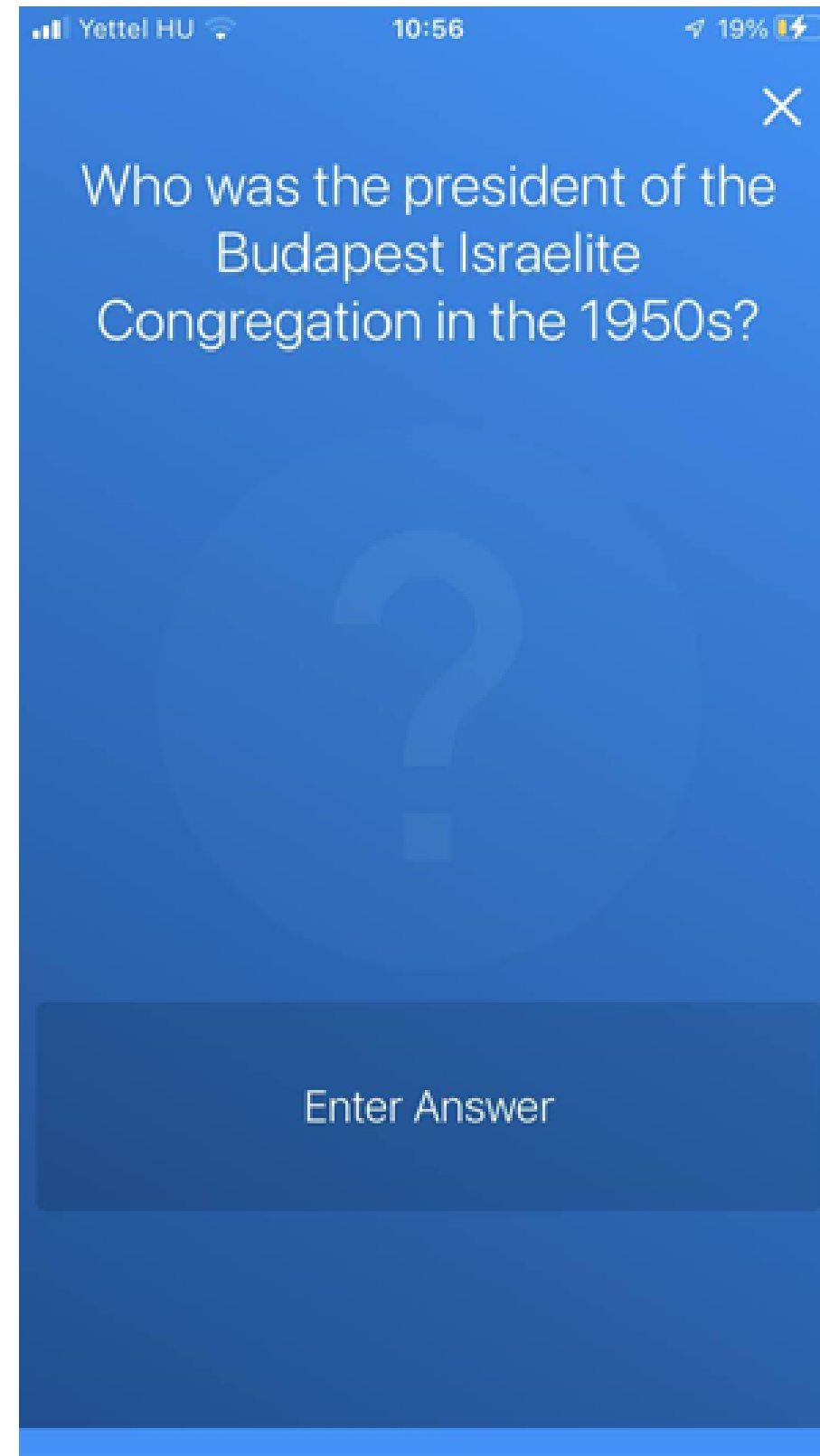

Fotografitë nuk mund të shikohen në shfletues.

Fotografitë nuk mund të shikohen në shfletues.

Pyetje kuizi

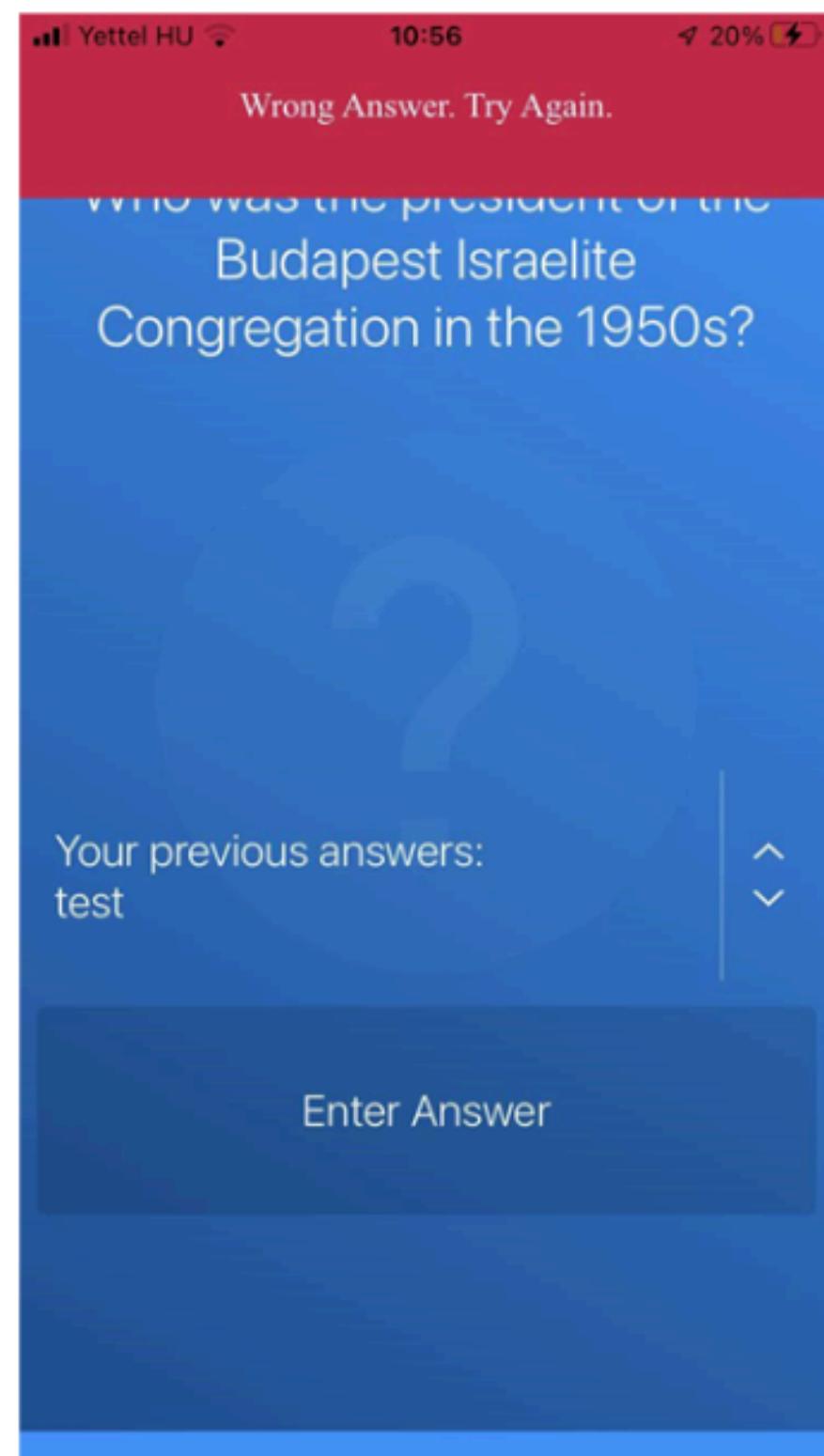
Ky ekran shfaqet nëse filloni kuizin. Kjo është një pyetje me përgjigje të shkurtër, të cilën mund ta shkruani duke klikuar në butonin.

Kuizi nuk është i disponueshëm në shfletues.

Kuizi nuk është i disponueshëm në shfletues.

Ky është reagimi i përgjigjes së gabuar për një pyetje me përgjigje të shkurtër.

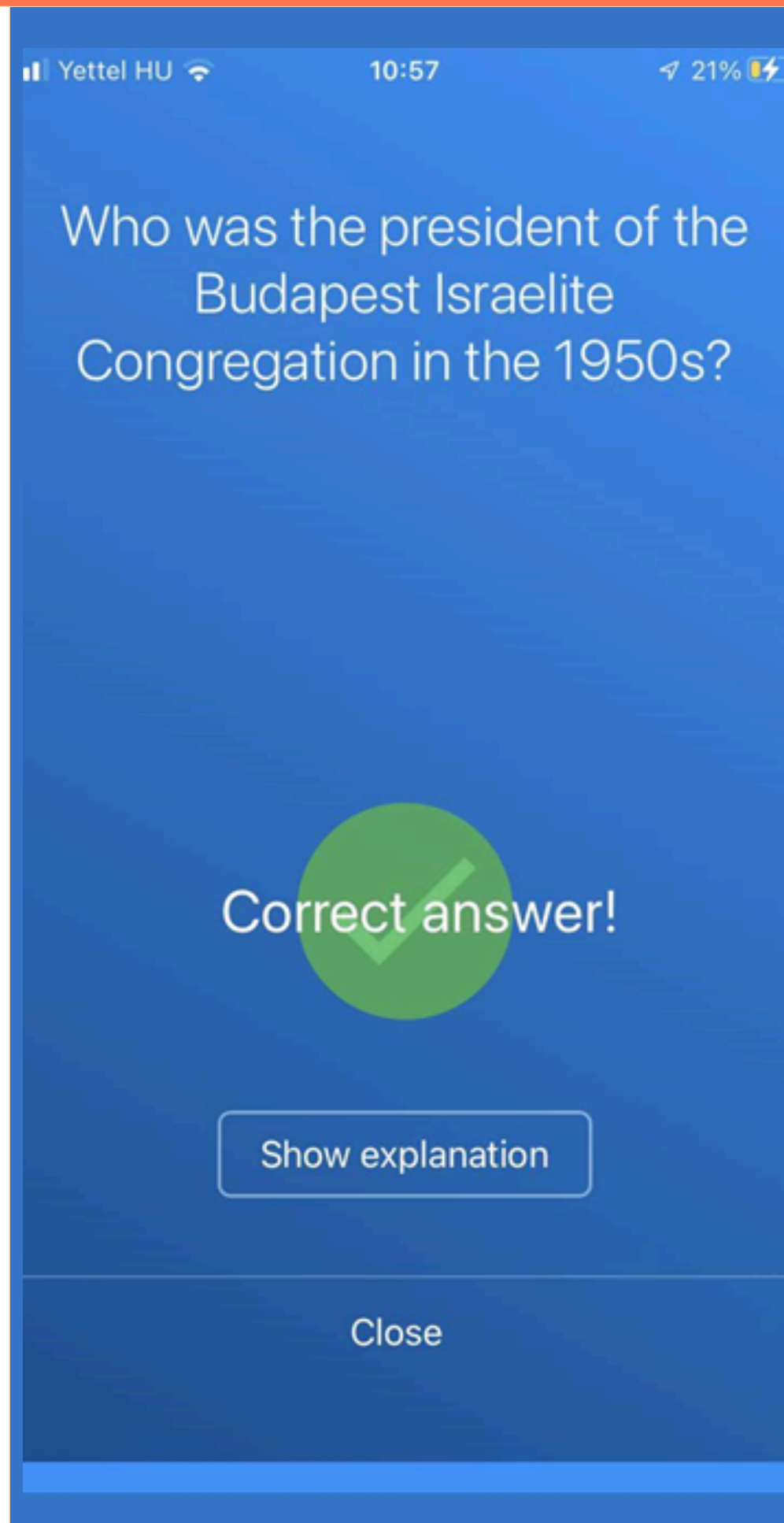

Kuizi nuk është i disponueshëm në shfletues.

Kuizi nuk është i disponueshëm në shfletues.

Ekrani i përgjigjes së saktë

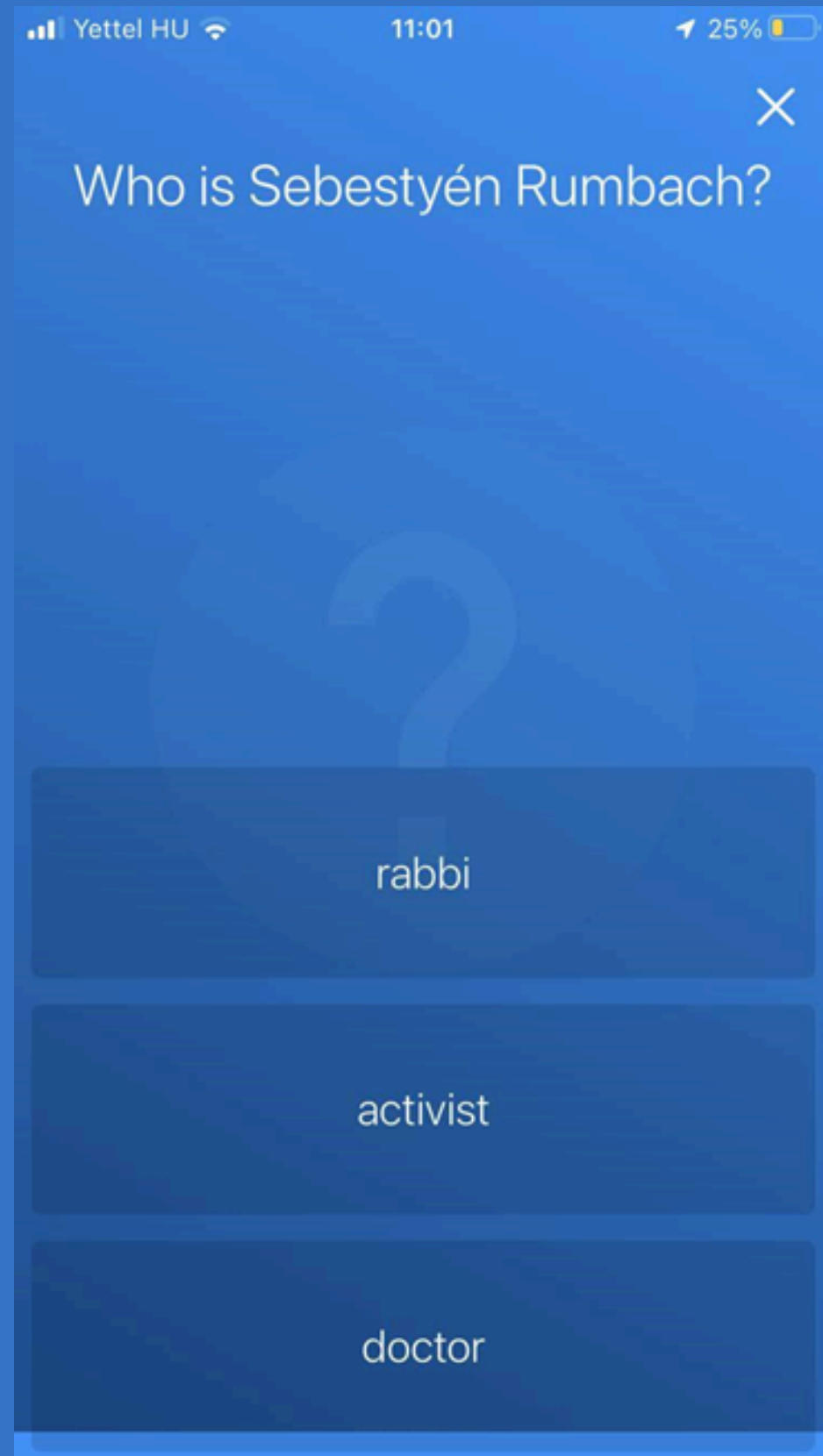
Mund të shtoni shpjegim, i cili do të shfaqet nëse përdoruesi klikon në Shfaq shpjegimin.

Kuizi nuk është i disponueshëm në shfletues.

Kuizi nuk është i disponueshëm në shfletues.

Pyetje me shumë përgjigje

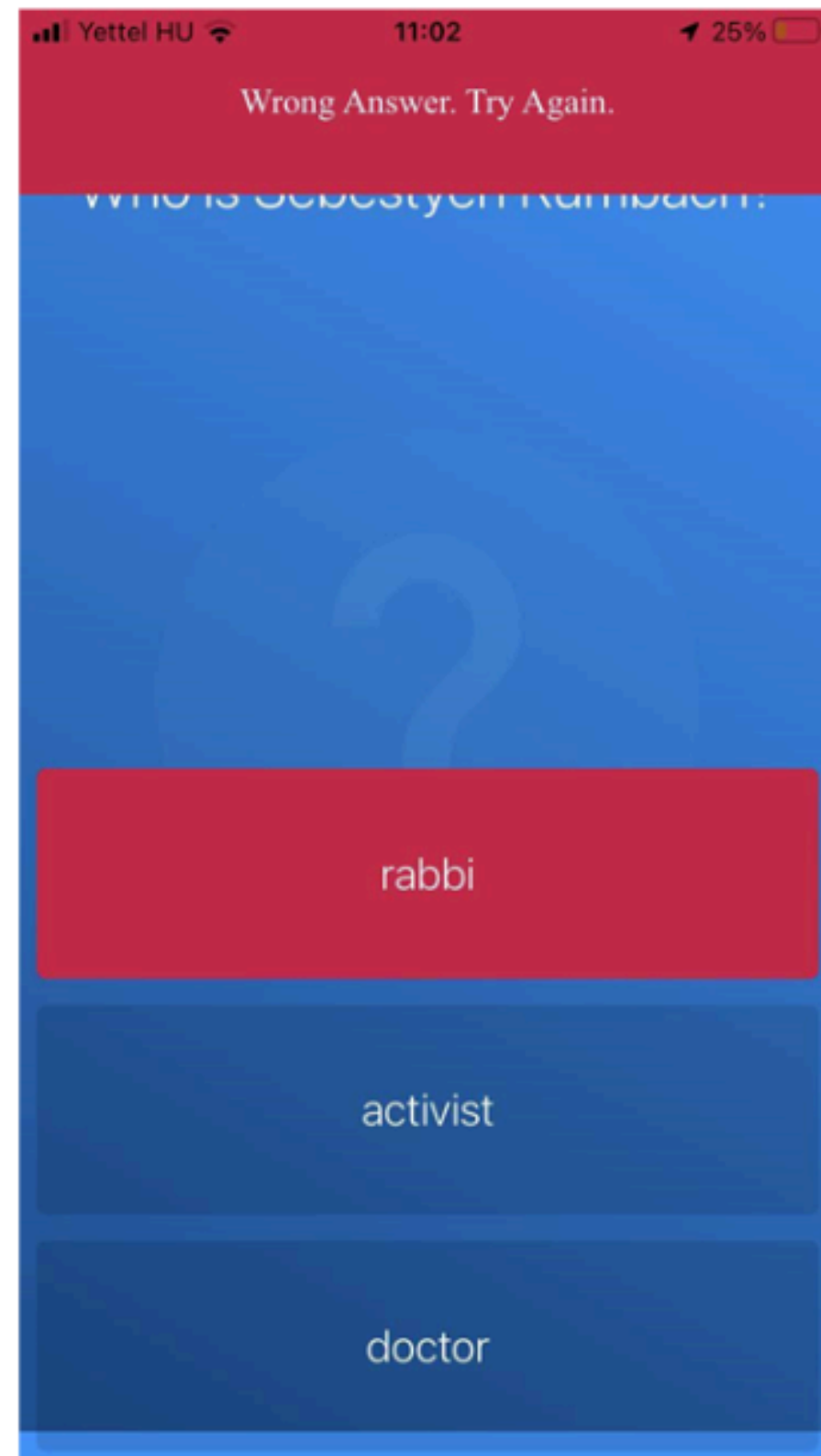

Kuizi nuk është i disponueshëm në shfletues.

Kuizi nuk është i disponueshëm në shfletues.

Pyetja me shumë përgjigje

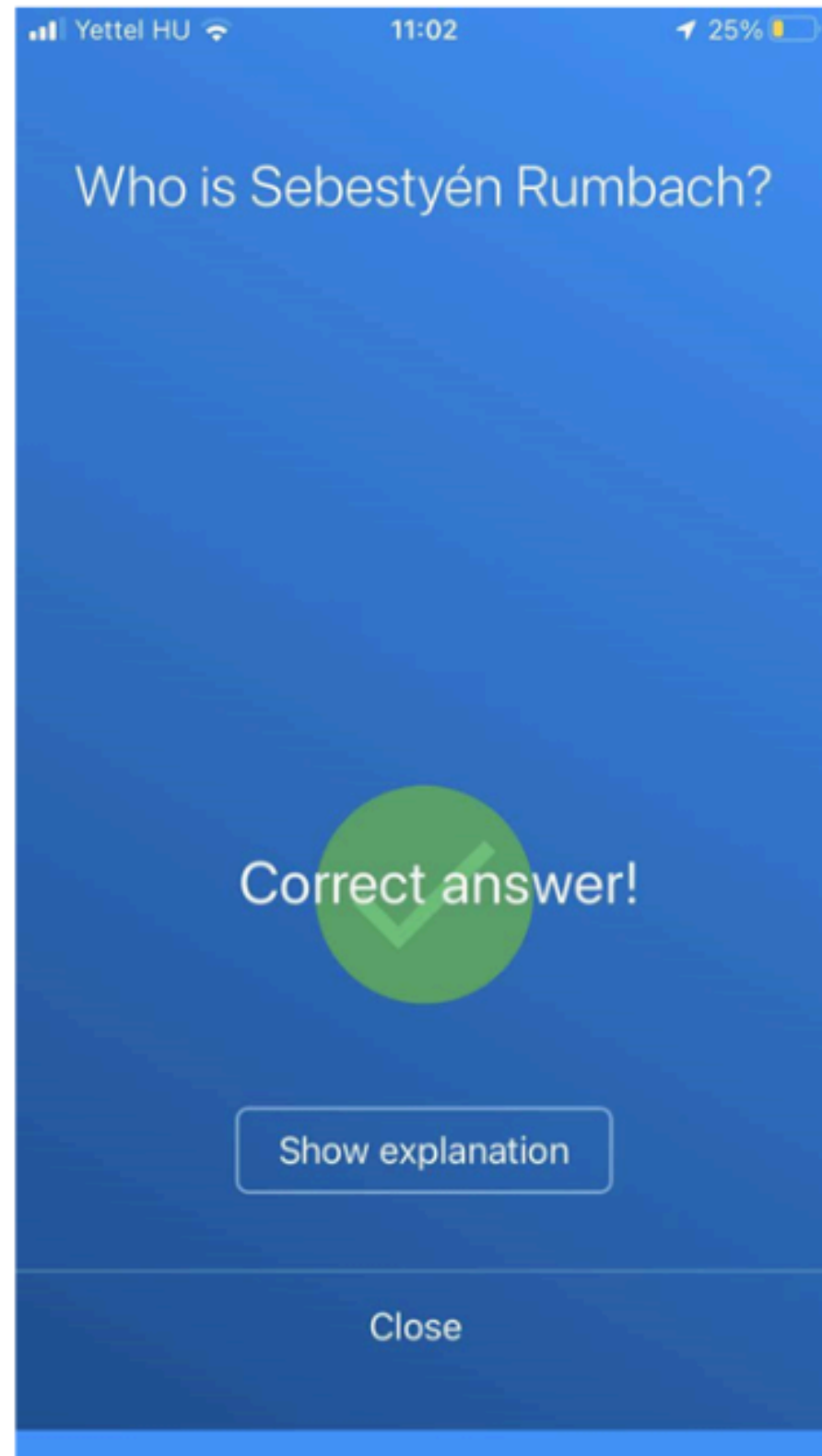
Përgjigja e gabuar

Kuizi nuk është i disponueshëm në shfletues.

Kuizi nuk është i disponueshëm në shfletues.

Kuiz me shumë pyetje, përgjigja e duhur.

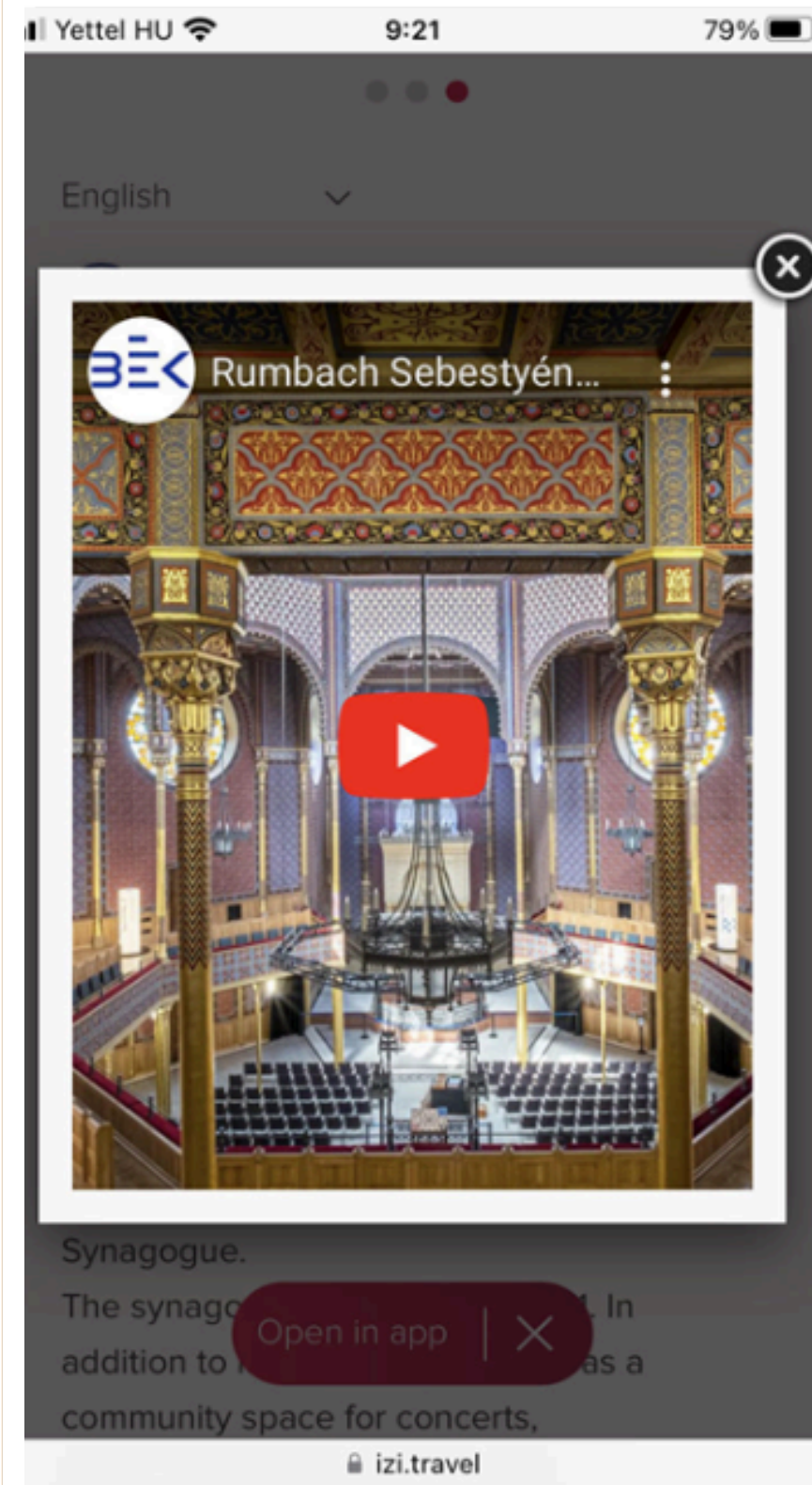

Kuizi nuk është i disponueshëm në shfletues.

Kuizi nuk është i disponueshëm në shfletues.

Video

Kjo video është e vendosur nga youtube.

Këshilla dhe truke teknike për krijimin

Si të shkruani një titull apo tekst tërheqës?

Titulli është vendimtar për audiencën. Përcakton kontekstin dhe jep përshtypjen e parë (së bashku me foton e kopertinës). Nëse vizitorit virtual nuk i duket interesant, nuk do ta hapë. Ai gjithashtu përcakton pritshmëritë e vizitorit. Ne ju rekomandojmë të gjeni një titull të fortë në lidhje me mesazhin kryesor të monumentit tuaj virtual!

- Mblidhni të paktën 30 ide titujsh! Kjo metodë ju ndihmon të zhyteni më thellë dhe të rritni kreativitetin. Është në rregull nëse disa prej tyre janë të ngjashëm me njëri-tjetrin. Ju mund të zgjidhni më të mirët prej tyre.
- Testojeni! Pyetni anëtarët e komunitetit për këtë! Çfarë prisni nëse e dëgjoni këtë titull? Çfarë lloj monumenti imagjinoni? Çfarë emocionesh keni për këtë titull?

Lidhur me tekstin mos ngurroni të krijoni diçka unike! Përqendrohuni në mesazhin tuaj dhe shkruani diçka kreative! Nuk pritet domosdoshmërisht përshkrim artistik i monumentit tuaj. Mund të jetë një skenë drame, një histori personale, një poezi ose ndonjë gjë tjetër. Poashtu mund të përzieni zhanret.

Filloni me pjesën interesante! Nëse mendoni se duhet të ndani detaje praktike ose nevoja të tjera, vendoseni në fund!

Si të editojmë një fotografi?

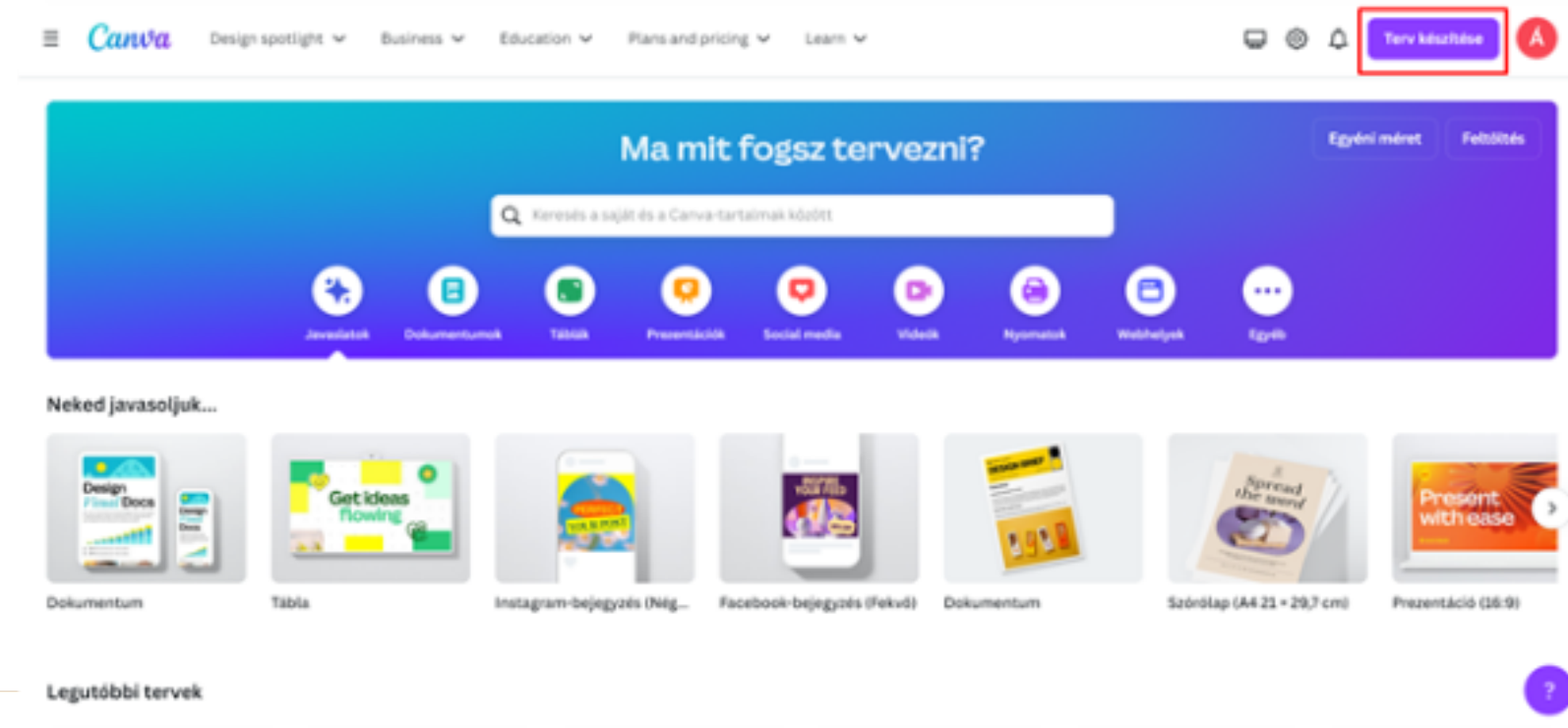
Një foto kopertine është përshtypja e parë vizuale që vizitori do të shohë, dhe sipas një fraze, një foto vlen sa një mijë fjalë. Pra, fotografitë janë të rëndësishme për angazhimin dhe kuptimin e vizitorit. Si t'i bëjmë ato të këndshme dhe tërheqëse?

Nëse nuk keni përvojë në editimin e fotografive, ju rekomandojmë të përdorni Canva. Është një editor fotografish në internet, i lehtë për t'u përdorur dhe versioni falas jep hapësirë të mjaftueshme për të krijuar diçka të jashtëzakonshme.

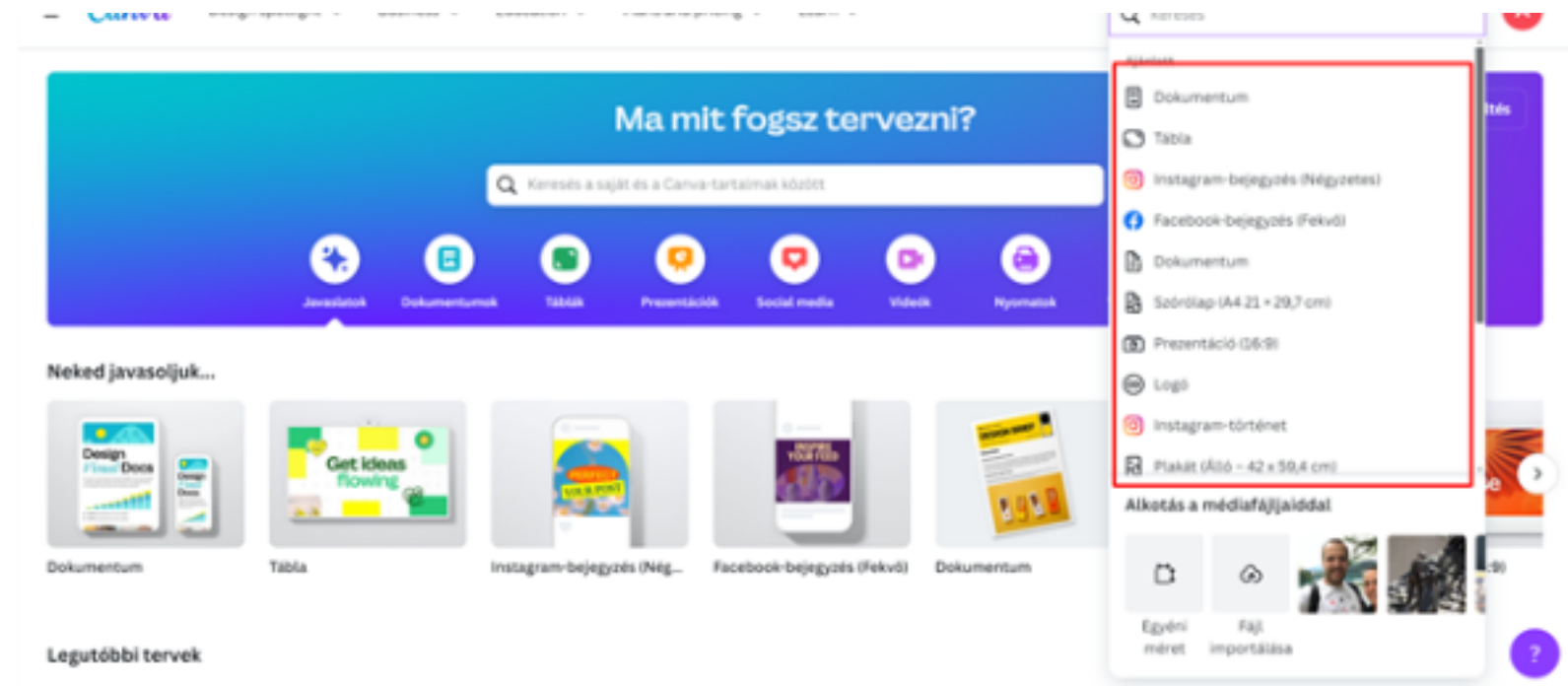
Pas një regjistrimi falas, mund të krijoni një fotografi - ka disa shabllone, por mund të përdorni edhe fotografitë tuaja. Këtu është një udhëzues hap pas hapi për të vendosur një fotografi të re, të përshtatshme për Monumentin Virtual

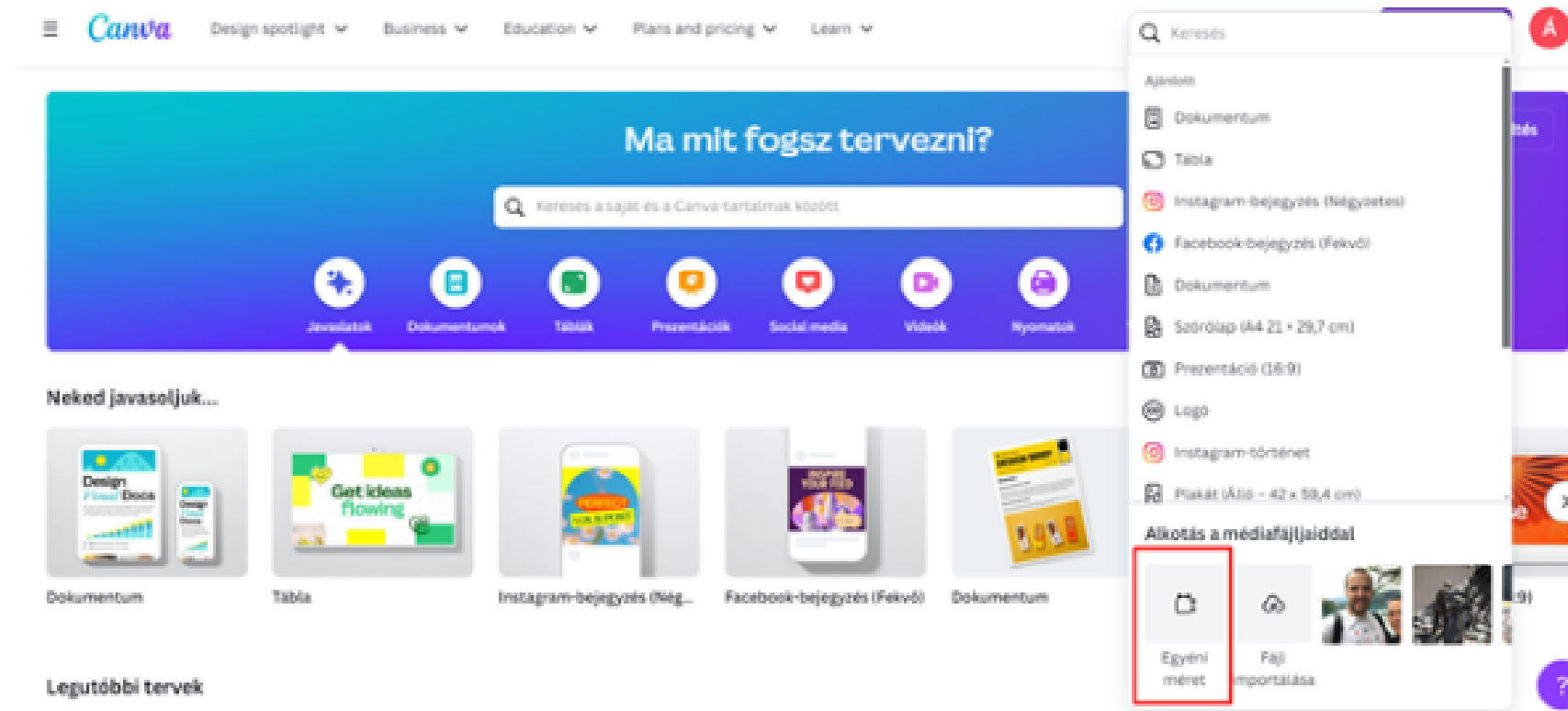
Klikoni në "Krijoplan" në këndin e sipërm të djethtë!

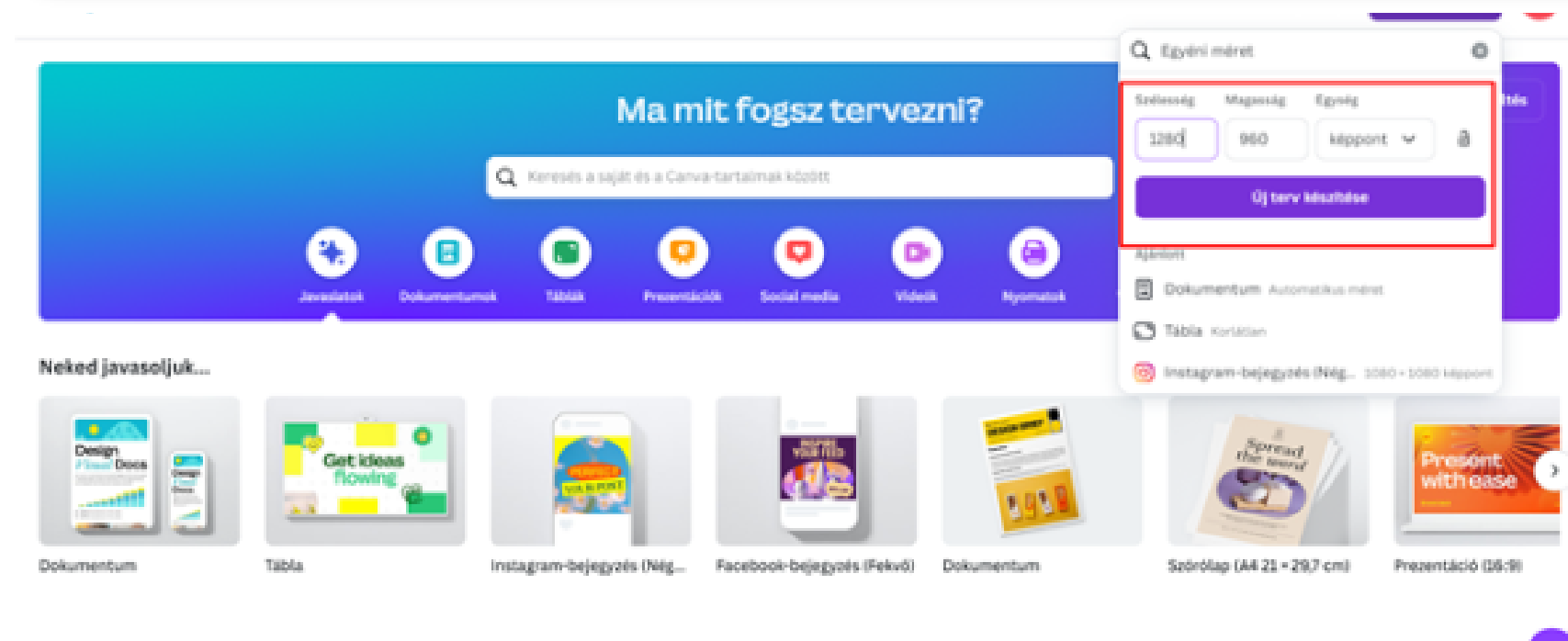
Ju mund të zgjidhni një madhësi në varësi të asaj që dëshironi të krijoni. Madhësia minimale e rekomanduar është 1280X960, por nuk mund ta gjeni këtu dhe asnjë nga mundësitë nuk ka një raport 4:3.

Ju duhet të krijoni një projekt me një madhësi unike!

Nëse keni material më të vogël, ju rekomandoj 1280X960, nëse keni një fotografi më cilësore mund të përdorni madhësinë 1920X1440.

Nëse krijoni projektin, ai do të shfaqet në një skedë të re. Ju keni shumë mundësi për ta dizajnuar atë. Nuk mund të shkruaj një udhëzim më të mirë sesa Canva Team - përdorni mbështetjen e tyre ose mësoni aplikacionin vetë! Nuk është e komplikuar.

Si të incizoni audio?

Një nga llojet kryesore të mediave të izi.travel - dhe ndoshta një nga llojet më të rëndësishme të mediave që krijoni - do të jetë audio. Vizitorët do të dëgjojnë dhe dëgjojnë atë që keni krijuar. Është shumë e bezdisshme kur gjithçka përputhet me përmbajtjen, por disa detaje teknike prishin përpjekjet tuaja. Këtu janë disa ide për ta bërë incizimin të paharrueshëm për vizitorët!

Zgjidhja më profesionale është incizimi i audios në studio. Nëse keni një buxhet për këtë ose keni dikë që punon me muzikë ose podcaste në komunitetin tuaj, me siguri mund të bëni një incizimin profesional.

Nëse shkoni me zgjidhjen e bërë në shtëpi, kjo nuk do të thotë domosdoshmërisht që përdoruesit e zakonshëm mund të dëgjojnë ndryshimin nëse ju interesojnë gjërat e mëposhtme:

- Zgjidhni mikrofonin më të mirë të disponueshëm. Ndoshta dikush në grup ka një mikrofon, por përdorimi i një telefoni është gjithashtu plotësisht në rregull. Shumë gjëra që shikoni ose dëgjoni incizohen me një smartphone të thjeshtë.

- *Shmangni zhurmat e padëshiruara. Vendoseni mikrofonin më lart se pjesa e sipërme e tavolinës - ai duhet të dëgjojë zërin tuaj në vend të zhurmave që bëjnë gjestet tuaja. Nëse ka zhurma të padëshiruara, ose dëshironi të rifilloni atë që dëshironi të thoni, prisni një sekondë dhe filloni nga fillimi i fjalisë! Do të jetë më e lehtë për të edituar.*
- *Gjeni vendndodhjen e duhur. Nuk është domosdoshmërisht një vend krejtësisht i qetë. Teksti që incizoni mund të përcaktojë vendndodhjen. Nëse nuk është shumë e zhurmshme, mund ta incizoni audion në vendndodhjen e monumentit virtual. Gjithsesi, zhurmat e sfondit (nëse ka) krijojnë një atmosferë që dëgjuesi do ta dëgjojë - do të jetë pjesë e përvojës..*
- *Kontrollojeni, kontrolloni, kontrolloni! Dëgjoni menjëherë atë që keni incizuar, të paktën pas incizimit të parë dhe të fundit ose ditës! Ndoshta duhet ta vendosni mikrofonin më afër ose të ndryshoni diçka, që është një sekondë në vend, por i gjithë incizimi është humbje kohe nëse e kuptoni në shtëpi..*
- *Për narratorin: Gjeni tonin e duhur! Leximi i një teksti për mikrofonin nuk është një gjë e lehtë. Praktikoni atë dhe bëjeni tekstin të njohur për vete! Kjo e bën procesin e incizimit (dhe redaktimit) shumë më efektiv. Flisni me një ton që ju duket i përshtatshëm për monumentin dhe audiencën: miqësor, zyrtar, entuziast, misterioz, etj. Mund ta ndani edhe tekstin për më shumë narratore. Është më tërheqëse edhe për dëgjuesit.*
- *Për edituesit:*
 - Ju mund ta modifikoni vetë zërin.
 - Edhe ne mund të modifikojmë audion tuaj. Në këtë rast ju lutemi na dërgoni fajlin e regjistruar dhe udhëzimet! Ju lutemi përdorni formatin minutë: sekond për të përcaktuar se ku duhet të jetë një prerje!

Si të bëni një video?

Videoja është një nga mediumet më të njohura të kohës suaj. Ndoshta vizitorët do të klikojnë nëse u ofroni një video - dhe do ta shikojnë nëse është tërheqëse. Ky kapitull ka të bëjë me krijimin e videove.

Audioja mund të jetë pjesë e videos. Nëse incizoni zëra për videon tuaj, kontrolloni kapitullin për audio incizimin!

Nëse mund të përdorni një ekip profesional, ose ka TikToker-a ose video krijues me përvojë në ekipin tuaj, ata mund t'ju ndihmojnë.

Incizimi i videos është i ngjashëm me incizimin e zërit në këtë rast::

- Mund të përdorni telefonin tuaj:
 - Kontrolloni cilësinë e videos! 25 fps (korniza për sekondë) dhe 720 pikselë janë minimumi.
 - Kontrolloni hapësirën tuaj! Videot janë fjala të mëdhenj, është e bezdisshme të ndalosh incizimin sepse memoria jote është plot.
 - Kontrolloni kamerat! Cilësia e kamerës selfie mund të reduktohet.
 - Mos zmadhoni! Zmadhimi dixhital ul cilësinë.
- Dritat. Kamera ka nevojë për më shumë dritë se sytë tuaj, prandaj ndoshta keni nevojë për llamba ose elektrik dore. Shikoni se çfarë regjistroni përmes kamerës!
 - A mund t'i shihni sytë e personit që dëshironi të incizoni? Nëse po, me siguri do të ishte mirë. Nëse ka një vrimë të zezë në vend të syve, me siguri ju duhet më shumë dritë nga përpara dhe më pak nga lart. Drita e shpërndarë (blic i mbuluar me letër) ose një dritë nga përpara do të ishte më e mira.
 - A është fotografia e kthjellët? Mos i besoni fokusimit automatik gjatë gjithë kohës, kontrolloni vazhdimisht! Një sekuencë e mjegullur mund të prishë punën tuaj.

- Përdorni një trekëmbësh! Nëse keni nevojë për një pamje të qëndrueshme, përdorni një trekëmbësh! Nëse nuk keni një trekëmbësh, krijoni një të tillë! Gjithçka është mirë ku mund të vendosni pajisjen e regjistrimit.
- Dëgjoni audion! Nëse incizoni edhe audio edhe video, altoparlanti duhet të jetë afër kamerës. Nëse dëshironi të dëgjoni dikë që është larg, mund të përdorni një pajisje shtesë për incizimin e zërit. Në këtë rast, ju rekomandojmë të përdorni një dërrasë kapëse. Mund të jetë një duartrokitje para kamerës, nuk ju nevojitet mjeti. Zhurma e papritur dhe momenti i duartrokitjes do ta bëjnë të lehtë sinkronizimin e incizimeve video dhe audio..
- Kontrolllo, kontrolllo, kontrolllo! Është shumë e rëndësishme që të shikoni atë që keni incizuar sa më shpesh që të jetë e mundur.
- Editimi. Është e vështirë të gesh një mjet falas për editimin e videos pa një logo ose ndonjë kusht tjetër negativ. Ka disa, por ju duhet të gjeni atë të duhurin për qëllimin tuaj të veçantë. Së pari, krijoni një koncept të detajuar dhe nëse nuk mund ta krijoni, kërkoni mbështetje nga ne!

Fjalë mbyllëse

Shpresojmë që kjo përmbledhje ishte e dobishme për ju. Ne ju dëshirojmë më të mirën në procesin tuaj të krijimit!

